

PRAVIDLA HRY

KAREL IV. Staň se císařem!

Hra je určena pro 2–6 hráčů.
Ke hře je potřeba odpovídající počet figurek,
jedna hrací kostka a jedna mince.

Obecná pravidla hry

- **Dva hráči nesmějí stát na jednom poli.** Pokud hráč stoupne na stejné pole jako jeho protihráč, musí protihráč uvolnit své původní místo nově příchozímu a posunout se o jedno pole zpět. Toto pravidlo platí i pro všechny ostatní hráče v řadě (každý z hráčů, na jehož místo vstoupil někdo jiný, se musí přesunout o jedno pole zpět). Na zlatém poli tato situace nikdy nenastane, protože hráč, který stoupne na zlaté pole, se automaticky přesouvá do obrázku u příslušného zlatého pole, kde může stát i více hráčů najednou.
- **Zlaté pole.** Stoupne-li hráč na zlaté pole, přesouvá se do obrázku, kde je většinou vyobrazen Karel IV. v různých životních situacích, a zde musí hráč plnit jednotlivé úkoly, které jsou vždy s příslušnými římskými číslicemi vypsané pod herním plánkem.
- **Červené pole.** Dostane-li se hráč na červené pole, nesmí postupovat dál, dokud nestoupne na poslední červené pole v řadě. Například: Má-li hráč před sebou tři červená pole, musí hodit 1, 2 nebo 3, aby se mohl posunout. Hodí-li větší číslo, musí stát a hraje další hráč.
- **X. zlaté pole.** Každý hráč má povinnost zastavit se na tomto zlatém poli. Zde se odehrává korunovace na českého krále. Bez korunování na českého krále se hráč nemůže stát římským císařem. Hráč musí hodit přesnou hodnotu, která je potřebná ke vstupu na toto pole.
- **XV. zlaté pole.** Aby se hráč stal vítězem, musí stoupnout na toto poslední zlaté pole, které představuje korunovaci na římského císaře. Hráč musí hodit přesnou hodnotu, která je potřebná ke vstupu na toto pole.

Význam jednotlivých herních zastavení

I. 14. 5. 1316 Narození

V Praze dne 14. 5. 1316 se narodil českému králi Janu Lucemburskému a Elišce Přemyslovně prvorozený syn, třetí potomek po dcerách Markétě a Jitce (Boně).

Čtyřka je v této hře symbol pro Karla IV. Pro nasazení figurky na začátek hracího pole musíš hodit 4!

II. 30. 5. 1316 Křest Václava

Dva týdny po narození se konal slavný křest, při kterém bylo malému králevici dáno jméno Václav. O rok později královna Eliška utíká kvůli vladařským sporům i s dětmi na hrad Loket. Poté je králem přesunuta na Mělník a malý Václav zůstává na Lokti sám. S matkou se již nikdy více neviděl.

Utíkej o 5 polí vpřed!

III. 1319 – 4. 4. 1323 Vězení na hradě Křivoklát

Jan Lucemburský uvěřil, že Eliška chce, ve jménu malého Václava, převzít vládu nad českou zemí, a proto syna v jeho necelých čtyřech letech převezl na hrad Křivoklát, kde strávil více než tři roky. Poté byl převezen do Francie na královský venkovský dvůr.

Václav je tři roky vězněn na Křivoklátě, a proto stojíš 3 kola!

IV. 15. 5. 1323 První svatba

Václav byl ve Francii ve svých sedmi letech oženěn se sedmiletou Blankou z Valois. V ten samý den dostal při biřmování (svátost křesťanské dospělosti) jméno Karel IV. – podle strýce a kmotra Karla IV. Sličného, francouzského krále.

Karel IV. se v sedmi letech žení – jdi o 7 polí vpřed!

V. 1323–1330 Studium ve Francii

Karel IV. získal ve Francii vysoce kvalitní vzdělání. Mluvil francouzsky, německy, latinsky a italsky, studoval filozofii i teologii. Jeho učitelem diplomacie a politiky na pařížské univerzitě byl Pierre de Rosieres, který se později stal papežem Klementem VI.

Studium je dlouhé a náročné, a proto i ty se musíš zdržet. Musíš hodit nejvyšší hodnotu na kostce – číslo 6! Máš tři pokusné hody. Až se ti to podaří, házej znovu a jdi dál!

VI. 25. 11. 1332 Bitva u San Felice v Itálii

Bitva u San Felice byla Karlovým prvním velkým bojem. Ve svých 16 letech vedl místo svého otce Jana Lucemburského vojsko, které čítalo asi 200 rytířů a 600 pěšáků. Tuto bitvu vyhrál, ale byl zraněn.

Karel se musí zotavit ze svého zranění v boji. Dvě kola nehraješ!

VII. 25. 11. 1332 Pasování na rytíře

Karel byl po velikém úspěchu v San Felice ještě v ten samý den pasován na rytíře stejně tak jako několik dalších jeho spolubojovníků. Pasování bylo prováděno poklepáním stranou meče na krk nebo na rameno se slovy: „Ve jménu Boha, svatého Michala a svatého Jiří, pasuji tě na rytíře.“

Rytíř Karel IV. spěchá do Čech. I ty spěchej! Postup na nejbližší zlaté pole – do roku 1333, které symbolizuje jeho návrat domů – a vyplň zde další úkol!

VIII. 1333 Návrat do země Koruny české

Po necelých jedenácti letech se Karel vrací zpět do Čech, aby se ujal vlády. Od svého otce získává titul moravského markraběte. Původně chtěl osídlit Pražský hrad, ten však byl ve velmi špatném stavu, a proto se Karel s manželkou usazuje v jednom z měšťanských domů. Karel se těšil na setkání se svou matkou, kterou od dětství neviděl, ta však zemřela ještě před jeho návratem.

Vítej zpět v české zemi! Hod' ještě jednou, a jaké číslo padne, o tolik polí jdi vpřed!

IX. 1345–1347 Výroba korunovačních klenotů

Karel nechal zhotovit Svatováclavskou korunu za účelem jeho korunovace na českého krále. Souprava korunovačních klenotů zahrnuje Svatováclavskou korunu (s poduškou), osazenou 96 drahými kameny a perlami, královské žezlo, královské jablko, kožená pouzdra na klenoty a korunovační roucho (plášť, pás, štóla a manipul – pás navlékaný na levé předloktí).

Ke hře si vezmi minci – 1 korunu českou – a vyhod' ji do vzduchu! Může však posloužit i mince jakékoliv jiné hodnoty. Padne-li panna (přední strana mince s jedničkou) – pokračuj dál! Padne-li orel (zadní strana mince se lvem) – 2 kola stojíš!

X. 2. 9. 1347 Korunovace na českého krále

Karel IV. byl korunován na českého krále v rozestavěném chrámu sv. Víta. Korunu na hlavu mu položil 1. český arcibiskup Arnošt z Pardubic, který se později stal i Karlovým rádcem.

Každý hráč musí vstoupit na toto zlaté pole a být korunován jako Karel IV. Jinak se hráč nemůže stát římským císařem. Házej, dokud ti nepadne potřebné číslo ke vstupu na toto pole! V každém kole však házíš pouze jednou.

XI. 7. 4. 1348 Založení Univerzity Karlovy v Praze

Karel velmi dbá na vzdělání, a proto nechává po vzoru univerzity v Paříži postavit univerzitu v Praze, a to se čtyřmi fakultami – artistickou, teologickou, právnickou a lékařskou. Listinu povolující její zřízení na „věčné budoucí časy“ vydal Karlovi papež Klement VI.

Staň se stavitelem! Vyber si spoluhráče a zahraj si s ním KÁMEN – NŮŽKY – PAPÍR!

Pokud vyhraješ – hod' kostkou a jdi dál. Pokud nevyhraješ – čekej na další kolo, opět si vyber soupeře a znovu bojuj!

XII. 10. 6. 1348 Stavba hradu Karlštejn

Hrad Karlštejn byl původně stavěn jako místo pro uložení korunovačních klenotů. Pověst vypráví, že na Karlštejn nesměly ženy, ale vstup jim byl ve skutečnosti zakázán pouze do hradní věže, kde byly korunovační klenoty uloženy. Ženy byly na hradě vítány!

Stihne tě osud podobný osudu žen na Karlštejně? Hod' kostkou, padne-li ti liché číslo, 1 kolo stojíš před branami Karlštejna.

XIII. 27. 5. 1353 Svatba Karla IV. s Annou Svídnickou

Anna byla třetí manželkou Karla IV. Zajímavostí je, že Anna Svídnická byla původně snoubenkou Karlova syna Václava. Ten však zemřel ve velmi mladém věku a čtrnáctiletou Annu si nakonec vzal sám Karel IV.

Na oslavu jejich svatby házej ještě jednou!

XIV. 28. 9. 1354 – 2. 4. 1355 Korunovační cesta do Říma

Cesta Karla IV. ke korunovaci byla dlouhá a vedla přes Německo a Itálii. Během této cesty byl Karel IV. navíc korunován v Miláně železnou korunou Lombardie (6. 1. 1355).

Cesta ke korunovaci trvala šest měsíců. Musíš hodit 6, abys mohl pokračovat ve hře.

Máš tři pokusné hody. Až se ti to podaří, házej znovu a jdi dál!

XV. 5. 4. 1355 Korunovace na římského císaře + 10. 1. 1356 Přijetí Zlaté buly Karla IV.

Karel IV. je korunován na římského císaře v bazilice svatého Petra v Římě. Po své korunovaci vydává dokument Zlatá bula Karla IV., který rozhoduje o všech královských volbách další stovky let, čímž si Karel IV. získává ještě větší respekt a obdiv.

Respekt a obdiv patří i tobě! Jsi vítěz a stáváš se císařem!